

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain 12 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislakia siten, että lakiin lisättäisiin uudeksi viisumilajiksi lentokentän kauttakulkuviisumi. Euroopan unionin neuvosto on maaliskuussa 1996 hyväksynyt yhteisen toiminnan lentokenttien kauttakulkujärjestelyis-

tä. Tämän mukaan kunkin jäsenvaltion on edellytettävä tiettyjen kolmansien valtioiden kansalaisilta lentokentän kauttakulkuviisumia.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 1997.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Ulkomaalaislain (378/1991) 12 §:n 1 momentin mukaan viisumeja ovat kertaviisumi, toistuvaisviisumi, kauttakulkuviisumi ja paluuviiisumi.

Euroopan unionin neuvosto on 4 päivänä maaliskuuta 1996 hyväksynyt Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella yhteisen toiminnan lentokenttien kauttakulkujärjestelystä (96/197/OSA). Asia-kirjan mukaan olisi pyrittävä lentoasemien kauttakulkupaikkojen parempaan hallintaan, koska lentoreitit ovat merkittävä keino maahan saapumiseen, etenkin laittomasti jäsenvaltioon sijoittautumiseen, erityisesti sekä lentoasemien kauttakulkupaikoilla esitettävien maahantulohakemusten avulla että tosiasiassilaisena maahantulona.

Tästä syystä Euroopan unionin neuvosto katsoo, että joissakin tapauksissa olisi syytä poiketa lentoasemien kansainvälisen alueen kautta tapahtuvasta vapaan kauttakulun periaatteesta, vaikka tämä mahdollisuus olisi rajattava mahdollisimman pieneksi, jotta välttätään tarpeettomasti estämästä lentoliikenteen kehittämistä. Yhteisen toiminnan liitteenä on luettelo kolmansista valtioista, joiden kansalaisilta kunkin jäsenvaltion tulee edellyttää lentokentän kauttakulkuviisumi lentokenttien kansainvälisten alueiden kauttakulussa. Luettelossa olevat valtiot ovat Afganistan, Etiopia, Eritrea, Ghana, Irak, Iran, Nigeria, Somalia, Sri Lanka ja Zaire. Kukin jäsenvaltio voi lisäksi itse päättää, onko tarpeen vaatia lentokentän kauttakulkuviisumi muiden kuin liitteenä olevassa yhteisessä luettelossa lueteltujen kolmansien valtioiden kansalaisilta. Suomessa, kuten myös Ruotsissa ja Tanskassa, on toistaiseksi tarkoitus edellyttää lentokentän kauttakulkuviisumi vain yhteisessä luettelossa mainittujen kolmansien valtioiden kansalaisilta.

Ulkomaalaislaissa ei ole viisumilajina lentokentän kauttakulkuviisumia. Tämän vuoksi ehdotetaan ulkomaalaislain 12 §:ää muutettavaksi siten, että siihen lisätään viisumilajiksi lentokentän kauttakulkuviisumi. Samalla ehdotetaan, että 12 §:ään otetaan uusi 6 momentti, jossa säädetään lentokentän kauttakulkuviisumin myöntämisestä.

Lain suomenkielisen version 12 §:stä on puuttunut paluuviiisumia koskeva momentti, joka samalla ehdotetaan siihen lisättäväksi.

Lentokentän kauttakulkuviisumin käyttöönotto edellyttää myös ulkomaalaisasetuksen 24 §:n muuttamista siten, että siihen lisätään säännös niistä valtioista, joiden kansalaisilta edellytetään lentokentän kauttakulkuviisumi. Asetusluonnos on esityksen liitteenä.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Lentokentän kauttakulkuviisumin myöntäminen lisää jossain määrin Suomen edustustojen tehtäviä. Toisaalta len-

tokentän kauttakulkuviisumeista peritään asianomaisen ministeriön määräämä maksu.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sisäasiainministeriössä virkatyönä.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä elokuuta 1997.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

ulkomaalaislain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 22 päivänä helmikuuta 1991 annetun ulkomaalaislain (378/1991) 12 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 639/1993, seuraavasti:

12 §

Viisumilajit

Viisumeja ovat kertaviisumi, toistuvaisviisumi, kauttakulkuviisumi, lentokentän kauttakulkuviisumi ja paluuviiisumi.

Kertaviisumi myönnetään enintään kolmen kuukauden oleskelua varten.

Toistuvaisviisumi myönnetään enintään kolme kuukautta kerrallaan kestävää oleskelua varten.

Kauttakulkuviisumi myönnetään lukumäärältään rajoitettuja, enintään viisi vuorokautta kerrallaan kestäviä kauttakulkumatkoja varten.

Paluuviiisumi myönnetään yhtä tai useampaa paluumatkaa varten.

Lentokentän kauttakulkuviisumi myönnetään lukumäärältään rajoitettuja, enintään vuorokauden kerrallaan kestäviä lentokenttien kansainvälisen alueen kauttakulkuja varten.

Viisumiin merkitään se enimmäisaika, jonka se oikeuttaa oleskelemaan maassa, sekä toistuvaisviisumiin sen lisäksi maahantulkertojen enimmäismäärä tai tiedot siitä, että viisumi on voimassa useita matkoja varten. Viisumi voidaan myöntää enintään siksi, kunnes passin voimassaolo päättyy.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1997. Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 7 päivänä toukokuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Sisäasiainministeri *Jan-Erik Enestam*

Laki

ulkomaalaislain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 22 päivänä helmikuuta 1991 annetun ulkomaalaislain (378/1991) 12 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 639/1993 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

Viisumilajit

Viisumeja ovat kertaviisumi, toistuvaisviisumi, kauttakulkuviisumi ja paluuviiisumi.

Kertaviisumi myönnetään enintään kolmen kuukauden oleskelua varten.

Toistuvaisviisumi myönnetään enintään kolme kuukautta kerrallaan kestävää oleskelua varten.

Kauttakulkuviisumi myönnetään lukumäärältään rajoitettuja, enintään viisi vuorokautta kerrallaan kestäviä kauttakulkumatkoja varten.

Viisumiin merkitään se enimmäisaika, jonka se oikeuttaa oleskelemaan maassa, sekä toistuvaisviisumiin sen lisäksi maahantulkertojen enimmäismäärä tai tiedot siitä, että viisumi on voimassa useita matkoja varten. Viisumi voidaan myöntää enintään passin voimassaoloajaksi.

12 §

Viisumilajit

Viisumeja ovat kertaviisumi, toistuvaisviisumi, kauttakulkuviisumi, *lentokentän kauttakulkuviisumi* ja paluuviiisumi.

Kertaviisumi myönnetään enintään kolmen kuukauden oleskelua varten.

Toistuvaisviisumi myönnetään enintään kolme kuukautta kerrallaan kestävää oleskelua varten.

Kauttakulkuviisumi myönnetään lukumäärältään rajoitettuja, enintään viisi vuorokautta kerrallaan kestäviä kauttakulkumatkoja varten.

Paluuviiisumi myönnetään yhtä tai useampaa paluumatkaa varten.

Lentokentän kauttakulkuviisumi myönnetään lukumäärältään rajoitettuja, enintään vuorokauden kerrallaan kestäviä lentokenttien kansainvälisen alueen kauttakulkuja varten.

Viisumiin merkitään se enimmäisaika, jonka se oikeuttaa oleskelemaan maassa, sekä toistuvaisviisumiin sen lisäksi maahantulkertojen enimmäismäärä tai tiedot siitä, että viisumi on voimassa useita matkoja varten. Viisumi voidaan myöntää enintään siksi, kunnes passin voimassaolo päättyy.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1997. Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Liite

Luonnos

Asetus

ulkomaalaisasetuksen 24 §:n muuttamisesta

Sisäasiainministerin esittelystä

muutetaan 18 päivänä helmikuuta 1994 annetun ulkomaalaisasetuksen (142/94) 24 §:n 1 momentti sekä

lisätään 24 §:ään sellaisena kuin se on osaksi asetuksessa 222/1995, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

24 §

Kauttakulkumatkustaja

Ulkomaalaisella, joka on tämän asetuksen liitteessä mainitun valtion kansalainen, on oltava lentokentän kansainvälisen alueen kauttakulkua varten lentokentän kauttakulkuviisumi. Muilta ulkomaalaisilta ei tällaista kauttakulkua varten viisumia vaadita.

Ulkomaalaiselta ei vaadita viisumia satamien kansainvälisen alueen kauttakulkua varten.

— — — — —
Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 199. Ennen asetuksen voimantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Asetuksen liite

Valtiot, joiden kansalaisilla tulee olla lentokentän kauttakulkuviisumi:

Afganistan
Etiopia
Eritrea
Ghana
Irak
Iran
Nigeria
Somalia
Sri Lanka
Zaire

